

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Neiger M. Tibor ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Kecskésné dr. Horváth Erika ügyvéd által képviselt **alperes** ellen biztosítási összeg megfizetése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. október 27. napján kelt 4.P.21.222/2010/5.számú ítélete ellen alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperes között 2006. szeptember 5-én „Családi Biztosítás” módosított vagyonszerzési szerződés jött létre a felperes és házastársa tulajdonában álló **"Helység"1** ... szám alatti ingatlanra. Az alperes a felperes bankszámlájáról azonnali beszédési megbízással volt jogosult a havi biztosítási díjakat beszélni, e jogosultsága - az alperes intézkedése folytán - 2009. márciusban megszűnt. 2009. március 23-án a felperes telefonon bejelentette az alperesnek, hogy meg kívánja szüntetni a fenti vagyonszerzési szerződést, mert az **"A"** Biztosító Zrt.-vel ugyanezen ingatlanra időközben újabb biztosítási szerződést kötött. 2009. március 24-én az alperes felszólította a felperest, hogy - miután a banki díjbeszedés sikertelen volt és 2009. március 17-én 16.660,- Ft hátralékot tartanak nyilván a terhére - a fenti hátralékát rendezze, így biztosítása 2009. március 31-ig díjrendezetté válik. E felszólításra a felperes 2009. március 31-én a 16.660,- Ft hátralékot postai úton feladta az alperesnek. Ezután sem fizette azonban a felperes a vagyonszerzési szerződés havi esedékességű biztosítási díját, ezért 2009. június 22-én az alperes a biztosítás folyamatos fenntartása érdekében felszólította a felperest, hogy 2009. június 17-én fennálló 24.990,-Ft-os hátralékát fizesse meg, így biztosítása 2009. június 30-ig díjrendezetté válik. Ezt az összeget a felperes 2009. augusztus 27-én fizette meg az alperesnek. Az alperes 2009. szeptember 2-án arról tájékoztatta a felperest, hogy „a szerződés az ÁF. III.3. pontja alapján díjfizetés elmulasztása miatt megszűnt. Azonban a 2009. augusztus 27-én történt befizetés következtében a szerződést az alperes ismét érvénybe helyezte”, kérve a 16.660,- forint összegű hátralékát befizetését, amivel a szerződése díjrendezetté válik. A felperes ezt nem fizette meg, ezért az alperes 2009. szeptember 23-án a biztosítás folyamatos fenntartása érdekében ismételten felszólította

a felperest, hogy a 2009. szeptember 17-én fennálló 24.990,-Ft összegű hátralékát fizesse meg, ezzel a biztosítása 2009.szeptember 30-ig díjrendezetté válik. A felperes 2009. szeptember 29-én fizette meg az előző felszólítások szerinti (16.660,-Ft és 24.990,-Ft) díjhátralékát az alperesnek.

A biztosított ingatlanon 2009. november 1-én tűz keletkezett, az jelentősen megsérült a benne lévő ingóságokkal együtt. Az "A" Biztosító Zrt. 14.785.337,- forintot a felperesnek a vagyonbiztosítási szerződés alapján megfizetett, de a felperes teljes kára - állítása szerint - nem térült meg. Az "A" Biztosító Zrt. az ügygel kapcsolatos iratokat megküldte az alperesnek, többek között a megbízottjának 2009. november 5-én felvett jegyzőkönyvét is. Az alperes megbízottja 2010. március 2-án az ingatlanon helyszíni szemlét tartott, de a káresemény után öt hónappal már csak a helyreállított állapotot észlelte.

Az alperes 2010. március 23-án kelt levelében elzárkózott a tűzkár rendezésétől. Arra hivatkozott, hogy 2009. március 23-án a felperes felmondta a vagyonbiztosítási szerződést, és a 2009. március 31-ig díjrendezett szerződésre 2009. augusztus 27-ig nem érkezett befizetés, és mivel így öt hónapig díjfizetés nem történt a biztosítási szerződés 2009. március 31-ével nemfizetés és érdekmúlás miatt megszűnt. A biztosítási szerződés újra érvénybe helyezésében a felek nem állapodtak meg, a későbbiekben beérkezett díjtörédek ellenére sem került reaktiválásra a szerződés. Az alperes által 2010. április 8-án kiállított igazolás szerint a 2006. szeptember 5-én kötött vagyonbiztosítási szerződés szerepel a nyilvántartásukban, 2010. január 31-ig annak díja rendezett is. A felperes 2010. május 25-én kérte az alperestől a kára rendezését. Arra hivatkozott, hogy a szerződés ismételt érvénybe helyezése, és 2009. szeptember 30-ig díjrendezetté vált szerződés miatt a biztosítási szerződés 2009. december 31-ével három hónap lejártá után szűnhetett volna csak meg abban az esetben is, ha további díjfizetés nem történt volna. Ugyanakkor a felperes 2010. január 31-ig rendezte a biztosítási díjat, így a 2009. november 1-én bekövetkezett biztosítási esemény miatt az alperes helytállni köteles. Előadta, hogy az ingatlanban 18.555.386,- Ft, míg ingóságaiban 11.150.000,- Ft összegű kár keletkezett, és ebből az "A" Biztosító Zrt. csak 11.279.168,- forintot, illetve 3.579.294,- forintot fizetett meg. Az alperes 2010. június 14-én ismételten elzárkózott a felperes kárigényének teljesítésétől.

A felperes keresetében 7.276.218,-Ft és ennek késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest, a jogalap vonatkozásában közbenső ítélet meghozatalát kérve, míg ingó kárai tekintetében jogfenntartással élt. Előadta, hogy a telefonbeszélgetésre hivatkozva tévesen állítja az alperes, hogy a felperes felmondta a vagyonbiztosítási szerződést, mert a Ptk.551.§.(4) bekezdése szerint azt csak írásban lehet felmondani. A Ptk.543.§. (1) bekezdése szerint megszűnik a biztosítás, ha a biztosítási díjat az esedékességétől számított 30 nap elteltével nem fizetik meg. E rendelkezéstől azonban el lehet térni a biztosított javára, és a perbeli biztosítás általános feltételeinek III/3. pontja három hónapot biztosít a díj megfizetésére azzal, hogy csak a harmadik hónap utolsó napjával szűnik meg a biztosítás. Az ÁF III/5. pontja pedig lehetővé teszi, hogy a három hónapot követő megszűnés után további három hónapon belül a szerződést közös megállapodással, az eredeti tartalommal újra érvénybe helyezték, ami a konkrét esetben megtörtént. A 2009. november 1. napján bekövetkezett káreseményért ezért az alperes helytállni tartozik.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Megismételte a korábbi álláspontját, hogy 2009. márciusban a felperes telefonon úgy nyilatkozott, hogy nem kívánja a biztosítási szerződés fenntartását, és 2009. márciusa után 2009. szeptemberéig nem teljesített befizetést. Ezért a biztosítási szerződés megszűnt az ÁF III/3.pontja szerint. A szerződés megszűnése után teljesített díjak önmagukban új szerződést nem hoznak létre, azokat visszafizette a felperesnek. A felperes a káreseményt nem jelentette be, az alperes arról csak hónapokkal később értesült, amikor a kárképet már nem lehetett rekonstruálni. Nem állapítható meg, hogy az "A" Biztosító Zrt. által rendezettnél magasabb összegű lett volna az épületkár.

Az elsőfokú bíróság a keresettel érvényesített jog fennállása körében hozott fellebbezéssel támadott közbenső ítéletével megállapította, hogy a felek között 2006. szeptember 5-én létrejött vagyonbiztosítási szerződést a felek közös megállapodásával, újra érvénybe helyezték, reaktiválták, így a 2009. november 1-i káresemény bekövetkeztekor a felperes érvényes vagyonbiztosítással rendelkezett. **Határozatának indokolásában** megállapította, hogy a felperes 2009. március 31-ig rendezte a biztosítási díjat, a 2009. március 31-i befizetésével ugyanis a biztosítási díj eddig megfizetettnek minősül. Rámutatott, hogy helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy 2009. áprilisi díjat is - az ÁF. III.2. pontja szerint - előre, a hónap első napján kellett megfizetni. Ezért az ÁF. III/3. pontja szerint a biztosítási díj nemfizetése miatt 2010. július 1-én szűnt meg a biztosítási szerződés, e szerint ugyanis díjfizetés hiányában a biztosítás az első elmaradt érvényes díj esedékességétől számított három hónap elteltével szűnik meg, ha addig a hátralékos díjat nem fizették meg. A Ptk.567.§.(1) bekezdése csak a kedvezményezett hátrányára történő eltérést teszi a törvény kifejezett engedélyétől függővé, így nem volt akadálya annak, hogy az ÁF III/3.pontjában ne Ptk. 543.§ (1) bekezdése szerinti 30 nap, hanem három hónap elteltével történő megszűnésben állapodjanak meg a felek a díj meg nem fizetése esetén. Helytállóan hivatkozott a felperes arra is, hogy a szerződés megszűnését követő három hónapon belül pedig megtörtént a szerződés újra érvénybe helyezése, (reaktiválása). Az alperes ugyanis kifejezetten nyilatkozatot tett a szerződés 2009. július 1. napját követő három hónapon belüli reaktíválására a 2009. szeptember 2-i levelében. Ezt az újra érvénybe helyezést a felperes elfogadta, hiszen megfizette a felszólításban írt biztosítási díjakat az alperesnek 2009. szeptember 29-én. A Ptk.567.§.(1) bekezdése alapján nincsen akadálya annak, hogy a biztosított érdekeit szolgáló „reaktíválást” a felek szerződésükben kikössék. Az ÁF III/V. pontja szerint a szerződés megszűnését követő három hónapon belül a felek a szerződést közös megállapodással **az eredeti tartalommal újra érvénybe helyezhetik (reaktiválás)**. Ezért az elsőfokú bíróság a Pp.206.§-a alapján a bizonyítékok mérlegelésével azt állapította meg, hogy a felek a vagyonbiztosítási szerződést közös megállapodással helyezték újra érvénybe az eredeti tartalommal. Az alperes erre vonatkozóan kifejezett írásbeli nyilatkozatot tett, a felperes pedig ráutaló magatartással (díjbefizetéssel) kifejezte a közös megállapodásra irányuló szándékát. Az ÁF III/V. pontja szerint a feleknek meg kell állapodniuk az újra érvénybe helyezés időpontjában. A 2009. szeptember 2-ai alperesi levél szerint a szerződés ismét érvénybe helyezése megtörténik a hátralékos biztosítási díj megfizetésével, aminek a 2009. szeptember 29-i megfizetésével így a szerződés újra érvénybe helyezése is megtörtént, mert a közölt feltétel teljesült (Ptk.228.§.(1) bekezdés). Ebből következően 2009. november 1-i biztosítási esemény időpontjában a biztosítási

szerződés így újra érvényben volt, azt a felek reaktiválták. Ezt támasztja alá az alperes 2009. szeptember 23-i levele is, amely „a szerződéskötést követő folyamatos fenntartásra” utal, megerősítve a 2009. szeptember 2-i „újra érvénybe helyezést” deklaráló nyilatkozatot. Arra pedig tévesen hivatkozott az alperes, hogy a 2009. március 23-i telefonbeszélgetés során a felperes felmondta volna a biztosítási szerződést, mert a biztosítási szerződést a Ptk.551.§.(4) bekezdése szerint írásban, a biztosítási időszak végére kell felmondani, 30 napos felmondási idővel. Így a telefonon tett felmondás érvényesnek nem tekinthető. A közbenső ítélet jogerőre emelkedését követően lesz vizsgálható, hogy a biztosítási esemény bekövetkezését a felperes az alperesnek olyan időpontban jelentette-e, amely mellett a lényeges körülmények kideríthetők maradtak-e.

A közbenső ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy 2009. februárban megszűnt a felperes biztosítási érdeke alperesnél, mert a felperes másik biztosítónál ugyanarra a vagyontárgyra másik vagyonbiztosítást kötött. A felperes biztosítási érdekének a megszűnése az alperessel kötött biztosítási szerződés megszüntetését is eredményezte attól az időponttól, amikor az "A" Biztosítóval kötött szerződés hatályba lépett, és e biztosító kockázatviselése megkezdődött. Az ilyen ok miatt megszűnt szerződés nem azonos a díj nem fizetése miatt megszűnt szerződéssel, hiszen csak az utóbbira vonatkozik a szerződés nyugvása alatti újra érvénybe helyezés lehetősége, az ÁF szerinti reaktiválás intézménye. A felperesnek ugyanarra a vagyontárgyra vagyonbiztosítási szerződése állt fenn másik biztosítónál, és a felperes ezen új szerződés miatt állította le a perbeli biztosítási szerződés díjára vonatkozó csoportos díjbeszedési megbízást is. Az a körülmény, hogy a felperes a káreseményt is az "A" Biztosítónál jelentette be, kérve kára rendezését, igazolja, hogy a felperes az e biztosítónál kötött szerződését ismerte el a vagyonbiztosítási érdekeinek védelmére. A felperesnek az alperessel kötött szerződés fenntartására így nem volt szerződési akarata. Ez annak ellenére megállapítható, hogy a felperes az alperestől érkezett csekkeket befizette. Az alperessel kötött szerződés biztosítási érdeke hiánya miatti megszűnése után a befizetések a szerződést nem helyezhették újra érvénybe, ennél fogva az alperesnél 2009. november 1-én nem állt fenn érvényes vagyonbiztosítása a felperesnek.

A felperes fellebbezési ellenkérelme a közbenső ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a 2009. március 31. napja után az alperes tett ajánlatot a felperesnek arra, hogy a perbeli vagyonbiztosítási szerződés eredeti tartalommal újra hatályba lépjen, amit a felperes azzal, hogy minden esetben a biztosítási díjat megfizette, ráutaló magatartással elfogadott. Alapítványul hivatkozik ezért az alperes arra, hogy a peres felek közötti szerződés megszűnt volna, mert ha a felperesnél érdekmúlás következett volna be, azaz a felperesnél a biztosítási érdek már nem állt volna fenn, akkor a felperes nem tett volna eleget az alperes felhívásainak. Az "A" Biztosítóval kötött szerződés hatályba lépésével nem szűnt meg az alperessel kötött szerződés. Álláspontja szerint a felperes nincs attól elzárva, hogy ugyanazon időben ugyanazon vagyontárgyra több biztosítóval kössön vagyonbiztosítási szerződést, csak attól van elzárva, hogy a vagyonbiztosítási szerződések alapján a biztosított vagyon értékét meghaladó összeghez jusson hozzá a káresemény bekövetkezése esetén (túlbiztosítás). Emiatt téves az alperes azon álláspontja, hogy a perbeli vagyonbiztosítási

szerződés fenntartására nem volt szerződési akarata a felperesnek, mert amennyiben így lett volna, úgy nem tesz eleget az alperes felhívásainak és nem fizette volna folyamatosan a biztosítási díjakat.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben szükséges és elégséges mértékben a közbenső ítélettel érintett körben a bizonyítási eljárást lefolytatta. Az így beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően, helyesen és okszerűen, összességében értékelve helyes tényállást állapított meg, és abból levont jogi következtetéseivel, az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével érintett érdemi döntésével, és annak indoklásában foglaltakkal is az ítéletábra teljes egészében egyetértett, azokat megismételni nem kívánja, azokra csupán hivatkozik (Pp.254.§.(3) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a felperes 2009. március 23-ai telefonbeszélgetésével felmondta volna a biztosítási szerződést, hiszen a vagyonbiztosítási szerződést a Ptk.551.§.(4) bekezdése szerint csak írásban, a biztosítási időszak végére lehetett volna 30 napos felmondási idővel felmondani. Így e szóbeli nyilatkozat a biztosítási szerződést nem szüntethette meg.

Az elsőfokú bíróság a közbenső ítélethez szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása után, a bizonyítékok széles körű és okszerű értékelésével, logikai ellentmondás nélkül állapította meg, hogy az ÁF III/3. pontja szerint a biztosítási díj nemfizetése miatt 2010. július 1-vel megszűnt biztosítási szerződést a peres felek az ÁF III/5. pontja szerinti - ráutaló magatartással megvalósuló - közös megállapodással az eredeti tartalommal újra érvénybe helyezték, szerződésük szerint reaktiválták. Ebből következően helytállóan vonta le azt a közbenső ítélet következtetését is az elsőfokú bíróság, hogy a 2009. november 1-ei káresemény bekövetkeztekor a felperes és az alperes között érvényes vagyonbiztosítási szerződés állt fenn. A felek ugyanis a biztosított javára eltérhetnek attól a jogszabályi rendelkezéstől, amely az esedékes díj megfizetésének jogkövetkezményeit szabályozza.

Az alperes fellebbezési érvelésével kapcsolatban az ítéletábra rámutat arra, hogy az újabb biztosítás megkötésének a ténye a rendelkezésre álló adatok alapján önmagában nem jelenti azt, hogy felperesnek az alperessel kötött szerződés fenntartására, (reaktiválására) ne lett volna szerződési akarata. Az alperes tett ajánlatot a felperesnek arra, hogy a perbeli vagyonbiztosítási szerződés eredeti tartalommal újra hatályba lépjen, amit a felperes azzal, hogy minden esetben a biztosítási díjat megfizette - az újabb biztosítási szerződés megkötését követően is - ráutaló magatartással elfogadott. Amennyiben a felperesnél érdekmúlás következett volna be az újabb szerződés megkötésével, azaz emiatt a felperesnél a biztosítási érdek már nem állt volna fenn, akkor a felperes nem tett volna eleget az alperes felhívásainak.

A ráutaló magatartással történő reaktiválással pedig a peres felek a biztosítási szerződésüket az eredeti tartalommal helyezték újra érvénybe. Ebből pedig az következik, hogy nem egy új vagyonbiztosítási szerződést kötöttek a felek, hanem az eredetileg megkötött

vagyonsbiztosítási szerződésük hatálya folytatódott a reaktiválással. Ebből következően a perbeli vagyonsbiztosítási szerződés - amelynek hatálya a perbeli káresemény megkötésekor is fennállt - 2006. szeptember 5-től kezdődően állt fenn, így ez a felperes által megkötött korábbi vagyonsbiztosítási szerződés a perbeli ingatlanra nézve. Annak a ténye, hogy a felperes e korábban kötött - utóbb újra hatályba helyezett - szerződés megkötése után másik vagyonsbiztosítási szerződést kötött a perbeli ingatlanra, a perbeli vagyonsbiztosítási szerződés hatályát, érvényességét nem érinti. Amennyiben ugyanis felmerülhet a túlbiztosítás tilalma folytán valamelyik vagyonsbiztosítási szerződés semmissége a kettő közül, úgy az kizárólag az utóbb kötött, a felperes és az "A" Biztosító Zrt. közötti vagyonsbiztosítási szerződés tekintetében merülhet csak fel (BH 1995.170., BH 1995.719.). Emiatt téves az az alperesi fellebbezési érvelés, hogy a felperesi érdekmúlás folytán nem léphetett újra hatályba a perbeli vagyonsbiztosítási szerződés, vagy az a túlbiztosítási tilalom miatt semmis lenne.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla a megyei bíróság közbenső ítéletét a Pp.254.§.(3) bekezdése alapján annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Győr, 2011. évi november hó 22. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó